

Döviz Kredisi Kullanımına İlişkin Yeni Kısıtlamalar

Duyuru No: 2018/16
İstanbul 26.01.2018

Yeni Gelişmeler

Bakanlar Kurulu tarafından, 25 Ocak 2018 tarih ve 30312 sayılı Resmi Gazete'de, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da ("32 Sayılı Karar") değişiklik yapan karar yayımlanmış olup, döviz kredileri ile ilgili kısıtlamalar getiren bu karar 2 Mayıs 2018 tarihinde yürürlüğe girecek.

Değişiklik ne getiriyor?

32 Sayılı Karar'da yapılan değişikliklerle, yurt içi ve yurt dışından kullanılan döviz kredileri belli sınırlamalara tabi olacak.

Türkiye'de Yerleşik Kişilerin Yurt Dışından Kredi Alması

Değişiklik öncesinde Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt dışından döviz kredisi kullanılması, mümkün değildi. Bundan böyle ise, döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin bazı istisnalar haricinde yurt dışından döviz kredisi kredi temin etmesi mümkün olmayacak.

Bu istisnalar:

- Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.
- Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD Doları veya üzerinde olan Türkiye'de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.
- Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile bazı makine ve cihazların finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.
- Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.
- Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

f) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç mali yılda döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

g) İlgili Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından kullanacakları döviz kredilerinde, krediyi kullananın toplam kredi bakiyesinin kullanım tarihinde 15 milyon ABD Doları'nın altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşamayacak. Buna ilişkin kontrollerin aracılık yapan bankalar tarafından yapılması zorunlu olacak. Bankaların ve finansal kuruluşların yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dâhil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullanılan kredi bakiyesinin son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda aşım neden olan kısım geri çağırılır veya Türk lirası krediye dönüştürülür.

Bankalar ile finansal kuruluşların ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde kredi temin etmeleri ise serbest olacak.

Yukarıdakilere ek olarak, yurt dışından temin edilecek kredilerin Türk bankaları aracılığıyla kullanılması ve anapara geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transferlerinin Türk bankaları aracılığıyla yapılması zorunluluğu devam edecek.

Yurt İçinden Temin Edilen Krediler

Yurt dışından temin edilen döviz kredilerinde olduğu gibi, yurt içinden temin edilecek döviz kredilerinde de yukarıda belirtilen istisnalar haricinde döviz geliri olması şartı aranacak. Ayrıca, bazı makine ve cihazların alımına ilişkin döviz üzerinden gerçekleştirilecek finansal kiralama işlemleri için de bu şart aranmayacak. Bankaların Türkiye'deki şubelerinde teminat olarak bulundurulmuş döviz ve/veya Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'na (OECD) üye ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarınca ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen yabancı para menkul kıymet tutarını geçmemek üzere Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri de istisna teşkil edecek.

Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt içinden kullanacakları döviz kredilerinde, krediyi kullananın toplam kredi bakiyesinin kullanım tarihinde 15 milyon ABD Doları'nın altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşamayacak. Buna ilişkin kontrollerin finansal kuruluş ve bankalar tarafından yapılması zorunlu olacak. Yurt içindeki bankalardan (serbest bölge şubeleri dâhil) ve finansal kuruluşlardan kullanılan kredilerin kredi bakiyesinin son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda aşım neden olan kısım geri çağırılır veya Türk lirası krediye dönüştürülür.

Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt içinden döviz kredisi kullanılması mümkün olmayacak. Ayrıca Türkiye'de yerleşik kişilerce dövize endeksli kredi de kullanılmayacak.

Bankalar ile finansal kuruluşların birbirlerine kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açması mümkün olacak.

Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, yukarıda belirtilen şartlara aykırı olmamak kaydıyla Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler ile yurt dışında yerleşik kişilerle döviz üzerinden finansal kiralama işlemi yapabilecek.

Bu kapsamda, döviz geliri, "ilgili mevzuat ile belirlenen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirler"; kredi bakiyesi ise "yurt içinden ve yurt dışından temin edilen nakit döviz kredisi borçlarının geri ödemesi yapılmamış toplamı" olarak tanımlandı.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler 2 Mayıs 2018'de yürürlüğe girecek. Bu tarihte açık bulunan ve kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olan Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yurt içinden veya yurt dışından temin edilmiş olan döviz kredileri yukarıda belirtilen durumlar haricinde hiçbir şekilde döviz kredisi olarak yenilenemeyecek. Dövizde endeksli krediler için de bu şart geçerli olacak. Yine, yürürlük tarihinden önce kullanılmış olan döviz kredileri ve dövizde endeksli krediler kredi bakiyesi hesaplamalarına dâhil edilecek.

Sonuç

Yapılan değişiklikle birlikte, Türkiye'de yerleşik kişilerin döviz kredi temin etmelerine ilişkin önemli kısıtlamalar getirildi. Döviz borçlanacak kişilerin bu kısıtlamaları dikkate alıp, mali planlamalarını buna göre yapmaları gerekecek. Kısıtlamaların, 15 milyon ABD doları altını hedeflemesi bakımından, küçük ve orta ölçekli işletmelerin, değişiklikleri daha yakından incelemeleri gerekecek.

Bilgilerinize sunulur.

Arkan & Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of JPA International